

Beslut: 2006-07-31

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 29 juni 2006

Saken

Studiemedel för eftergymnasial
utbildning i land utanför Norden; krav
på bosättning i Sverige

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte hos Centrala studiestödsnämnden (CSN) om studiemedel för studier i business administration and management vid ett universitet i USA under tiden den 22 augusti 2006 – den 22 maj 2007.

CSN avslog NN:s ansökan med motiveringen att NN inte uppfyller kravet på bosättning i Sverige. CSN hade inte heller funnit att NN:s bosättning utomlands är att jämställa med bosättning i Sverige. CSN har möjlighet att göra undantag från bosättningskravet om det finns synnerliga skäl. CSN har bedömt att det inte finns några sådana synnerliga skäl i NN:s fall.

NN överklagade beslutet den 30 juni 2006 och anförde bl.a. följande. NN:s far har varit på utlandstjänstgöring i flera länder under några år. Som underårig har NN inte haft något annat val än att följa med. Då NN studerat i amerikanska skolor under de senaste åren så är NN:s naturliga fortsatta studiegång på ett amerikanskt universitet. Ansökan för studier vid amerikanska universitet sker på hösten kalenderåret före studiestart, dvs. hösten 2005 i detta fall. NN gjorde en förfrågan om studielån till CSN i oktober 2005 och fick som svar att det faktum att NN som medföljande barn varit tvungen att följa med sina föräldrar till de olika tjänstgöringsorterna med all sannolikhet skulle betraktas som ett synnerligt skäl för beviljande. På basis av detta ansökte NN till universitetet och blev antagen. Studielånet är en nödvändighet för att klara av den relativt höga kostnaden detta innebär och i och med att NN litade på CSN:s förhandsbedömning har NN nu inget studiealternativ. NN kan i bästa fall

komma in på en svensk utbildning 2007. Det faktum att ansökan till amerikanska universitet, till skillnad från svenska, sker redan kalenderåret innan studiestart torde kunna gälla som skäl för ett beviljande. NN har gjort vad som rimligtvis kan begäras för att undvika en situation som denna. En kommande lagändring var helt okänd vid den tidpunkten.

CSN överlämnade ärendet den 12 juli 2006 och framhöll bl.a. följande i ett yttrande. NN uppfyller inte bosättningskravet och heller inte de undantag som är knutna till denna lag. Enligt CSN:s bedömning föreligger inte heller några synnerliga skäl i ärendet och CSN anser därför att överklagandet bör avslås.

NN har den 24 juli 2006 kommit in med synpunkter på CSN:s yttrande.

Av handlingarna i ärendet framgår bl.a. att NN:s far tjänstgjort utomlands sedan 1997 och att NN varit medföljande under utlandstjänstgöringen.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 23 § första stycket studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas för studier utanför Sverige om den studerande har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren.

Av 3 kap. 25 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att CSN får meddela föreskrifter om undantag från det krav på bosättning som anges i 3 kap. 23 § första stycket studiestödslagen.

Av 12 kap. 4 § CSNFS 2001:1 framgår följande. Den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning ska anses vara bosatt i Sverige under hela utsändningstiden om han eller hon tidigare någon gång varit bosatt i Sverige. När en annan stat som arbetsgivare sänder en person till Sverige för arbete för arbetsgivarens räkning ska den personen inte anses vara bosatt i Sverige.

Av 12 kap. 5 § CSNFS 2001:1 framgår följande. En i Sverige bosatt person som lämnar landet för arbete för arbetsgivarens räkning ska fortfarande anses vara bosatt här, om han eller hon är anställd av

1. ett svenskt trossamfund eller ett organ som är knutet till ett sådant samfund eller
  2. en svensk ideell organisation som bedriver biståndsverksamhet.
- Första stycket gäller endast om utlandsvistelsen kan antas vara längst fem år.

Av 12 kap 6 § första stycket CSNFS 2001:1 framgår följande. En person som uppfyller kravet på två års bosättning i 3 kap. 23 § studiestödslagen när han eller hon lämnar landet för att studera i ett annat land ska fortfarande anses vara bosatt i Sverige så länge han eller hon genomgår en studiestödsberättigande utbildning eller har utbildningsbidrag för doktorander.

Av 12 kap. 6 a § CSNFS 2001:1 framgår följande. En svensk medborgare som är bosatt i utlandet på grund av sjukdom ska fortfarande anses vara bosatt i Sverige om han eller hon tidigare någon gång har varit bosatt i Sverige.

Av 12 kap. 6 b § CSNFS 2001:1 framgår följande. Andra personer än de som anges i 4–6 a §§ anses vara bosatta i Sverige om det finns synnerliga skäl.

Nämndens bedömning

NN uppger sig ha blivit felinformerad av CSN. Oavsett hur det kan förhålla sig därmed konstaterar överklagandenämnden, att nämnden, liksom CSN, i sina beslut har att följa gällande författningsbestämmelser. Bestämmelserna i studiestödsförfattningarna innehåller ingen föreskrift om möjligheten att på grund av felinformation kunna frångå gällande bestämmelser.

Nämnden konstaterar att NN inte har varit bosatt i Sverige i en sammanhängande period om minst två år under de senaste fem åren. Förutsättningar för undantag från kravet på bosättning enligt 12 kap. 4–6 a §§ i föreskrifterna finns inte. För att NN ska kunna beviljas studiemedel för studier i USA krävs därför synnerliga skäl. Sådana synnerliga skäl har inte framkommit. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Törnered

Christina Sundström

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Marie-Louise Holmberg (ersättare för Margareta Söderström), Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark, Fredrik Pettersson och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN